

„STRAŽA“

Izida v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Celo leto 12 K

Pol leta 6 K

Četrt leta 3 K

Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitivrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Delo v „Slovenski Straži.“

Naša narodno-obrambna organizacija lepo napreduje. Med splošnim navdušenjem se je osnovalo že lepo število podružnic „Slovenske Straže“ in več se jih bo ustanovilo še v bližnjem času. Kdor je bil na naših ustanovnih shodih in je videl radostno razpoloženje, ki ga je vzbudila povsod misel na slovensko Súdmarko, ta je moral priti do prepričanja, da smo z osnovanjem „Slovenske Straže“ storili nekaj nujno potrebnega, ter zamašili samo veliko vrzel v našem narodnem vdejstvomstvu.

To ugodno razpoloženje pa nas (ne sme uspativati, ampak mora vzdramiti vse naše moči. „Dokler je železo vroče, se mora kovati“, to načelo velja tudi polni meri pri podružnicah „Slovenske Straže.“ Ako tega ne storimo, potem se bo navdušenje, ki je zavlada v pričetku, počasi ohladilo in posledica bo bridko razočaranje.

Prvi in glavni cilj našega narodnega dela mora sedaj biti, da vzbudimo vse podružnice k sistematični in smotrni agilitni.

Podati hočemo tozadevno nekoliko migljajev:

Podružnični odbori naj se prej ko prej posvetujejo o kakih prireditvi v korist obmejnemu Slovincem. Akoravno so podružnice še le v razvoju, so vendar take prireditve mogoče, ker gredo gotovo povsod naša izobraževalna društva „Slovenski Straži“ na roko, ter ji v vsakem oziru radevolje pomagajo.

Odborniki naj pridobivajo s podrobno agitacijo vedno novih članov. Vsakega, ki ni narodno že popolnoma izgubljen, naj se poskuša ogreti za boj proti prodirajočemu in brezobzirnemu tujcu. Ako se ne da prepričati prvikrat, naj se poskuša drugikrat in še tretjikrat. Sveta stvar, za katero se borimo, to brezdvomno zasluži.

Podružnični odbori, posebno oni v ogroženih krajih, morajo skrbeti, da bodo imeli narodno posest v natančni evidenci. Proti vsakemu napredovanju nasprotnikov naj zastavijo vse svoje moči in naj informirajo v slučaju nevarnosti nemudoma centralo v Ljubljani, in ako primerno tudi javnost.

PODLISTEK.

Kuharica in policaj.

Iz angleščine.

III.

Ubogi mož je govoril resnico in pošteno. Sram me je bilo, da sem dvomil nad njim. Nato sem se zopet vrnil k zadevi o nožu.

„Ali veste, kje in od koga je bil kupljen?“ sem vprašal.

„Moj spomin ni več tako dober, kakor je bil“, mi je odgovoril, „toda imam nekaj, kar mi pomore nekoliko.“

Vzel je iz omare umazano staro mapo. Kolikor sem mogel videti, so bili na posameznih straneh prilepjeni koščeki papirja z napisi.

Pogledal je v zapisnik in nato odprl neko stran. Nekaj kakor življenje se je prikazalo na njegovem žalostnem obrazu.

„Ha! Sedaj se spominjam“, je vzkliknil. „Nož je kupil moj ranjki svak, spodaj v prodajalnici. Vse mi pride zopet v spomin. Neka oseba, ki se je vedla kakor nora, je planila ravno v to sobo in mi iztrgala nož iz rok, ko sem komaj izgotovil pol napisa.“

Čutil sem, da sem bil sedaj blizu odkritja.

„Ali smem videti, kaj je pomagalo vašemu spominu?“ sem vprašal.

„O lahko; veste, gospod, jaz se preživljam z urezavanjem napisov in naslovov, in nalepim naročila s svojimi lastnimi opazkami ob robu v to-le knjigo. Najprej mi to služi v priporočilo pri novih odjemalcih, vrhu tega pa mi gotovo tudi pomaga pri mojem spominu.“

Posebno glede posestev, ki so na prodaj, naj se ne zamudi nobenega koraka, s katerim bi se jih lahko ohranilo v naših rokah ali pa na novo pridobilo.

Odborniki vsake podružnice morajo biti najzivačnejši agitatorji za narodno stvar. Izpusti naj se ne nobene ugodne prilike, ko se lahko kaj zbere za „Slovensko Stražo“ in zahteva naj se pri vseh trgovcih, ki reflektirajo na slovenske odjemalce, da imajo blago, ki ga je založila „Slovenska Straža“, kakor kavina primes, vžigalice, koleke itd. v zalogi. V tem oziru ne smemo poznati nobene mehko (in popustljivosti in moramo od vsakega odločno zahtevati, da pokaže barvo. Raznih dvoživk ne potrebujemo. Veljati mora načelo: Za nas ali proti nam.

Naj to za enkrat zadostuje. Ako bomo hodili po tako začrtani poti neumorno in dosledno naprej, potem bo prešla narodno-obrambna misel našemu ljudstvu v meso in kri in „Slovenska Straža“ bo za vse večne čase prekrizala račune grabežljivih sosedov.

Gospodarski paberki.

Dunajska borza v letošnjem poletju ne pride do zaželjenega počitka. Polom židovske tvrde Pollak-Goldberger, ki ima 3 milijone deficita, je spravil vse iz ravnotežja. Merodajni faktorji bi radi rešili to firmo pred konkurzom, ne toliko radi podjetja samega, ampak iz skrbi za njegova ravnatelja, ki sta se zelo približala kazenskim paragrafom, a stvar je zelo težavna. Ravnatelj sta izabirala še v času, ko sta bila že insolventna, raznim zavodom in privatnim osebam denar na dnevni račun. Ti upniki pa zahtevajo zdaj prvo mesto in je zelo dvomljivo, če pride do poravnave. Dunajska borza je radi tega slučaja zelo vznemirjena, posebno ker je bil marsikak matador dunajskih financierjev „tih družabnik“ te firme.

Kakor se govori, je glavni vzrok tega poloma lanska avstroogrsko-srbska vojna nevarnost. Firma je računala z vso gotovostjo na vojsko in je spekulirala na znižanje kurzov. Ker je pa prišlo drugače, so vrednostni papirji poskočili in „patriotično“ banko je doletela občutna izguba.

Nezgodno poletno vreme je povzročilo pri nas slabo sadno letino. Sadje in sočivje je pri nas v Av-

stro-Ogrski zelo važen eksportni pridelek. Leta 1908 smo izvozili za 76 milijonov teh pridelkov. Naše sadje se razpošilja na Nemško, Francosko, Angleško in v Švico. V najnovejšem času smo dobili na Angleškem in tudi v Nemčiji tozadevno / nevarnega / konkurenta. Iz antilskih otokov se je pričelo uvažati v velikih množinah takoimenovane bananske smokve. Angleška vlada podpira nalašč v ta namen neko paraplovpno družbo, ki prevažta ta sad iz antilskih otokov.

Tudi v Nemčiji se zelo množi konsum bananskih smokv. Leta 1907 je znašal import od januarja do majnika 13.000 meterskih stotov, leta 1910 pa v ravno tem času že 74.000.

Prišli smo že tako daleč, da se importira bananske smokve tudi že v Avstrijo. K sreči znaša carina 36 K pri 100 kg in velja radi tega banana pri nas za specialitetu. Škoda pa, ki jo trpi naša sadreja radi tega antilskega sadeža, ja precej občutna, a se žalibog ne da lahko zabraniti.

Že tri leta sem se vedno in vedno zagotavlja, da so gospodarske razmere v Ameriki v najboljšem redu, a poznavalci razmer tega ne verjamejo. Posebno sumljivo se mora zdeti to preglasno zatrjevanje tudi laiku, ker se vsake toliko časa sliši o kakem velikem polomu. Precej gnilega mora biti v obljubljeni Ameriki. To jasno potrjuje tudi polom nižje-nemške banke v Dortmundu, ki je prišla do katastrofe radi ljubimkovanja z Ameriko. Njena pasiva, ki znašajo 12 milijonov, so nastala po večini radi padanja ameriških kurzov. A tudi bližnja bodočnost ne kaže na kako zboljšanje. Z vedno večjo sigurnostjo se zatrjuje, da je letošnja žitna letina v Združenih državah in Kanadi slaba. To je za Ameriko hud udarec in bližajoča se jesen navdaja marsikoga s skrbjo.

Kurioziteti. Najmlajša industrija je izdelovanje gramofonov. Gramofon postaja od dne do dne bolj popularen, vsled tega je nastalo v zadnjih 3 letih že mnogo tovarn, ki so radi konkurence povzročile 50—60% znižanje cen. V Avstriji je dobila pred kratkim neka akcijska družba, ki ima 900.000 K kapitala novo, lozadevno koncesijo. Bodočnost je potemtakem gramofonom zašturana.

Ali ste že odposlali položnico „Slovenski Straži“?

Podal sem se brez vsakega načrta proti kolo-dvoru nazaj.

Vlak, s katerim sem se hotel odpeljati za Priscillo, je že odšel iz Waterbanka.

Prihodnji vlak, ki je prišel, je bil namenjen v London. Stopil sem v voz v njem, ne da bi količkaj sklenil.

V Charing Cross sem srečal enega svojih prijateljev, ki je zaklical:

„Jako slabo izgledaš. Pojdi, greva se nekoliko pokrepčati!“

In šel sem z njim. V resnici sem potreboval pi-jače; vzpodbujala me je in očistila glavo.

Moj prijatelj je šel nato svojo pot in jaz ravno tako. Kmalu po tem sem se odločil, kaj bom storil.

Najprej sem sklenil opustiti svojo policijsko službo iz vzroka, ki se bo kmalu pojasnil. Potem sem se nastanil v gostilni. Kajti brez dvoma se povrne Priscilla v London, pride v moje stanovanje poizvedovat, zakaj se ne oziram na dogovor.

Prehuda dolžnost je bila zame, izročiti sodišču edino osebo, katero sem ljubil. Zatorej sem raje zapustil policijsko službo.

Na drugi strani pa sem se strašno bal, da ne bi sedaj jaz postal njen morilec, (ako bi se srečala, predno bi zopet mogel brzdati samega sebe.

Ničvrednica ni samo skoro zapeljala mene, da bi se z njo poročil, temveč je tudi obdolžila nedolžno hišino, da je udeležena pri umoru.

Tekom noči se mi je posrečilo odstraniti dvome, ki so me še mučili.

Pisal sem župniku Derringtonu in sem mu sporočil, da sem se zaročil s Priscillo, in ga vprašal, ako mi hoče z ozirom na mojo službo povedati, kakšno je bilo njeno prejšnje razmerje z neko osebo John Zebedaeus po imenu.

(Konec prih.)

Zahvala.

Povodom moje zlate sv. maše mi je došlo toliko čestitk, da se mi ni lahko za vsako posebej zahvaliti. Zato tem potom, izrekam svojo najsrčnejšo zahvalo. Bog podeli, istotako čestilec vse najboljše!

Celje, dne 31. julija 1910.

Franc Ogradi,
zlatomašnik.

Vage

za vagon, voze (mostne), centimalne, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,
tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovenska obrt.

Zaloga pohištva

Franc Pleteršek,
Maribor, Koroška ul. 10

priporoča čast. duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo ravnopravnega pohištva, in trdega in mehkega lesa. Oprave za kuhinje, jedilnice, spalnice. Divane, vložnike, matrace, stole, ogledala, Zelezne postelje za otroke. Vse po najnižjih cenah. Domače delo.

Priporočam

patentirane varnostne priprave za mlatilnice katerih neprecenljiva vrednost se je povsod obnesla. — Veliko komadov praktično v radi v vseh delih dežele. — **Ivan Rebek,** ključavničarski mojster Celje. 100

Pišite

takoj po vzorce belega platna, katere dobite za- stonj in ni treba vrniti, da se prepričate o nedosegljive nizkih cenah. Narodna veletrgovska hiša **R. Stermecki, Celje.**

Umetni zavod za slikanje na steklo
Maks Tušek : Ljubljana
Sv. Petra nasip št. 7

se priporoča pred duhovščini in cerkvenim predstojnikom za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Načrte in proračune na razpolago.

Restavracija
Narodni dom
v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd. Pivo iz budjeviške češke pivovarne. Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljon! Sobe za tužce.

Za obilni obisk se priporoča 37
Lojzika Leon.

Somišljeniki, po gostilnah, pri trgovcih in obrtnikih zahtevajte naš list.

Tovarniška zaloga

vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin, trgovskih knjig na debelo in drobno pri

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica št. 7.

Lastna zaloga šolekih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Zaloga vseh tiskovin za urade.

Na debelo! Priporoča se Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor tudi igrač.

Prica & Kramar v Celju

na voglu Graške- in Krožne ceste.

Prva velika zaloga čevljev v Celju,

priporoča p. n. občinstvu najfinejše in najcenejše čevlje za gospode, dame in otroke.

Originalni ameriški čevlji

za gospode in dame. Velika izbira čevljev za telovadbo, tenis in dr.

Z odličnim spoštovanjem **Štefan Strašek.**

Gostilna

s prodajo tobaka, zalogo kolekov in mesarijo se da v našem ob veliki cesti pri farni cerkvi. Gostilna je na dobrem glasu. Več pove upravnistvo „Stražet“.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: nav dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 3/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. dopoldne, izvemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.